Overzicht zienswijzen

Toekomstscenario’s en kadernota VRU 2027

Veiligheidsregio Utrecht

vru.nl

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**	**3**
1.1	Inhoud en opbouw notitie	3
1.2	Samenvatting zienswijzen	4
2	**Zienswijzen per gemeente**	**6**
2.1	Amersfoort	6
2.2	Baarn	6
2.3	Bunnik	6
2.4	Bunschoten	7
2.5	De Bilt	8
2.6	De Ronde Venen	8
2.7	Eemnes	9
2.8	Houten	14
2.9	IJsselstein	15
2.10	Leusden	16
2.11	Lopik	16
2.12	Montfoort	17
2.13	Nieuwegein	18
2.14	Oudewater	18
2.15	Renswoude	18
2.16	Rhenen	19
2.17	Soest	21
2.18	Stichtse Vecht	22
2.19	Utrecht	22
2.20	Utrechtse Heuvelrug	24
2.21	Veenendaal	24
2.22	Vijfheerenlanden	26
2.23	Wijk bij Duurstede	28
2.24	Woerden	29
2.25	Woudenberg	30
2.26	Zeist	30

1 Inleiding

1.1 Inhoud en opbouw notitie

Op 9 december 2025 zijn de gemeenten uitgenodigd om uiterlijk 3 maart 2026 een zienswijze op de toekomstscenario's en de kadernota VRU 2027 te geven. In deze notitie zijn de zienswijzen van de gemeenten opgenomen. Paragraaf 1.2 biedt een samenvatting van de gemeentelijke standpunten en de belangrijkste trends. Hoofdstuk 2 geeft een overzicht van de zienswijzen per gemeente.

Status zienswijzen

Gemeente	**Status zienswijze**		**Wel/geen zienswijze**
	Concept	Definitief	
Amersfoort		X	Wel
Baarn		X	Geen
Bunnik		X	Wel
Bunschoten		X	Geen
De Bilt		X	Wel
De Ronde Venen		X	Wel
Eemnes		X	Wel
Houten		X	Wel
IJsselstein		X	Wel
Leusden		X	Geen
Lopik		X	Wel
Montfoort		X	Wel
Nieuwegein		X	Wel
Oudewater		X	Wel
Renswoude		X	Wel
Rhenen		X	Wel
Soest		X	Geen
Stichtse Vecht		X	Wel
Utrecht		X	Wel
Utrechtse Heuvelrug		X	Wel
Veenendaal		X	Wel
Vijfheerenlanden		X	Wel
Wijk bij Duurstede		X	Wel
Woerden		X	Wel
Woudenberg		X	Wel
Zeist		X	Wel
Totaal		**26**	

1.2 Samenvatting zienswijzen

Op 16 maart 2026 is van alle gemeenten een reactie ontvangen op de uitnodiging om een zienswijze in te dienen over de toekomstscenario's en de kadernota VRU 2027. Vier gemeenten hebben aangegeven geen zienswijze in te dienen. De tweeëntwintig gemeenten die wel een zienswijze ingediend hebben, stemmen allemaal in met het toekomstscenario 'op orde'. Hieronder is zowel voor de toekomstscenario's als voor de kadernota de hoofdlijn van de zienswijzen opgenomen.

Toekomstscenario's
Alle gemeenten die een zienswijze ingediend hebben, stemmen in met het scenario 'op orde'. Veel gemeenten vragen hierbij nogmaals aandacht voor de financiële gevolgen die dit voor hen heeft, maar erkennen dat dit scenario noodzakelijk is.

Er is waardering voor de gedegen voorbereiding en complimenten voor de duidelijke en gedegen wijze waarop inzicht gegeven is in de ontwikkelingen en risico's. Geconstateerd wordt dat het traject ambtelijk en bestuurlijk transparant, grondig en zorgvuldig doorlopen is. Benoemd wordt dat het veelzeggend is en het vertrouwen geeft dat het algemeen bestuur unaniem heeft besloten te kiezen voor het 'op orde' scenario.

Diverse gemeenten geven aan zich in een lastige financiële positie te bevinden, maar spreken er dank en waardering voor uit dat de VRU hier aandacht voor heeft. Erkend wordt dat de gevraagde keuzes en de bijbehorende middelen onvermijdelijk zijn. De fasering van de uitwerking van het scenario 'op orde' wordt gewaardeerd. Gemeenten geven aan hierdoor te ervaren dat de financieel lastige positie van gemeenten gerespecteerd wordt. Gevraagd wordt om hier ook de komende jaren aandacht voor te blijven hebben en gemeenten op de hoogte te houden van ontwikkelingen eventuele financiële consequenties.

Er wordt waardering uitgesproken voor de zorgvuldigheid waarmee gekeken is naar mogelijke bezuinigingen en voor hoe er de afgelopen jaren altijd naar ruimte gezocht is binnen de eigen begroting. Er wordt gezien dat er ook kostenbesparende maatregelen zijn doorgevoerd, maar er zijn ook gemeenten die aangeven dat er wellicht meer bezuinigingsmaatregelen mogelijk zijn. Verzocht wordt om met een open blik te blijven kijken naar besparingsmogelijkheden en verdere efficiëntie.

Een aantal gemeenten geeft aan hoewel in te stemmen met het scenario 'op orde', te verwachten ten aanzien van de thema's waarover nog besluitvorming moet plaatsvinden dat er naar een andere oplossing gezocht wordt dan de vraag om extra financiële middelen. De gemeente Utrecht stelt bij de instemming met het scenario 'op orde' de voorwaarde om dit over twee jaar te evalueren en daarbij na te gaan of aan diverse randvoorwaarden voldaan is en of financiële bijsturing nodig is.

Er zijn ook gemeenten die aangeven in te stemmen met het scenario 'op orde' tot en met 2030, maar voor de periode daarna de komende jaren ombuigingsvoorstellen verwachten waardoor de gemeentelijke bijdrage naast inflatie niet extra zal stijgen in 2031.

Een enkele gemeente heeft verzocht om, gezien de toenemende risico's in de directe leefomgeving en de taken van de VRU daarbij, ook te verkennen wat het betekent als gekozen wordt voor het scenario 'op koers'. Gevraagd wordt om een financiële uitwerking voor de bijdrage van dit scenario.

Kadernota VRU 2027 en geactualiseerde begroting 2026
Er wordt waardering uitgesproken voor de duidelijke opzet van de kadernota. Ook wordt er meermaals waardering uitgesproken voor het opvangen van de BDUR korting van 10% binnen de eigen middelen zonder hiervoor extra bijdragen van deelnemers te vragen. Daarbij worden ook ernstige zorgen meegegeven over de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening als het Rijk dit handhaaft. Meegegeven wordt dat verwacht wordt dat veiligheidsregio's hierover in gesprek gaan met het Rijk.

Benoemd wordt dat de kostenstijging, vanwege de gemeentelijke bijdrage aan de VRU die toeneemt door stijgende lonen en prijzen en noodzakelijke investeringen, de begroting en uiteindelijk inwoners beïnvloedt. Er worden zorgen uitgesproken over de structurele stijging van de gemeentelijke bijdrage. Daarnaast worden zorgen uitgesproken over de financiële consequenties van thema's waarover nog geen besluitvorming plaatsgevonden heeft, zoals huisvesting, afbouw van het compensatiemechanisme en waterongevallenbestrijding.

Een aantal keren wordt verzocht om een definitieve keuze ten aanzien van de huisvesting. Meegegeven wordt dat uitstel van besluitvorming zorgt voor onzekerheid over de continuïteit, kwaliteit en betaalbaarheid van huisvesting en het bestuur wordt gevraagd hier zo snel mogelijk duidelijkheid over te geven.

Voor nu wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de stapeling van effecten door de loon- en prijsindexering, investeringen door de toekomstscenario's en mogelijke wijzigingen in de financieringssystematiek. Verzocht wordt om bij de verdere uitwerking expliciet inzichtelijk te maken wat de cumulatieve meerjarige effecten zijn per gemeente, inclusief een doorkijk naar 2030.

Gevraagd wordt om de komende jaren rekening te blijven houden met de financiële situatie van gemeenten en ervoor te zorgen dat de kosten zoveel mogelijk gespreid en transparant zijn. Dit zodat kosten voorspelbaar en beheersbaar blijven. Daarnaast wordt opgeroepen om spaarzaam, zorgvuldig, weloverwogen en terughoudend om te gaan met toekomstige voorstellen die om extra financiële middelen vragen.

2 Zienswijzen per gemeente

In dit hoofdstuk zijn de zienwijzen per gemeente opgenomen.

2.1 Amersfoort

De raad van de gemeente Amersfoort, op basis van het voorstel van het college van 27 januari 2026, besluit:

1. Als zienswijze op de toekomstscenario's VRU het scenario Op orde te ondersteunen;
2. Als zienswijze op de kadernota 2027 VRU met geactualiseerde begroting 2026 deze te ondersteunen.

2.2 Baarn

Uw brief van 9 december 2025 over de Kaders begroting 2027, de geactualiseerde begroting 2026 en de toekomstscenario's VRU is behandeld in de gemeenteraad. De raad heeft in de vergadering van 25 februari 2026 jl. besloten om geen zienswijze in te dienen op de geactualiseerde begroting 2026, de Kaders begroting 2027 en de toekomstscenario's van de Veiligheidsregio Utrecht.

Wij zien af van een formele zienswijze maar willen u graag het volgende meegeven. Wij zien dat er bewuste keuzes worden gemaakt die ertoe bijdragen dat zowel de veiligheid van onze inwoners als de wettelijke verplichtingen van de VRU garandeert blijven. Wij zien dat keuzes onvermijdelijk zijn. De VRU heeft er de afgelopen maanden, zo niet jaren, de gemeenteraden veelvuldig in de gelegenheid gesteld om mee te gaan met het opstellen van deze keuzes die nu overzichtelijk zijn opgesteld. Door te kiezen voor het scenario 'Op orde' en de uitwerking daarvan gefaseerd aan te bieden wordt de financieel moeilijke positie van de gemeenten gerespecteerd. Daar willen wij graag onze waardering voor uitspreken.

2.3 Bunnik

Bij brief van 9 december 2025 heeft u ons uitgenodigd om een zienswijze te geven over de toekomstscenario's en de Kadernota VRU 2027. Middels deze brief maken wij onze zienswijze aan u kenbaar.

Toekomstscenario's
Zoals u weet bevinden gemeenten zich de komende jaren in een lastige financiële positie. Ook binnen onze gemeente zijn de mogelijkheden om extra middelen vrij te maken voor de bijdrage aan de Veiligheidsregio niet aanwezig. Graag willen wij uitvoering geven aan het scenario 'op orde', maar zoals gezegd zien wij geen financiële ruimte daarvoor. Tegelijkertijd erkennen wij dat het voor de Veiligheidsregio moeilijk is om aan de wettelijke eisen te blijven voldoen zonder een stijging van de inkomsten.

Wij verzoeken u om voor de komende jaren te beoordelen of de noodzakelijke investeringen, vanaf 2030, daadwerkelijk vereist zijn en om blijvend te kijken naar alternatieve besparingsmogelijkheden. Daarbij vragen wij de Veiligheidsregio Utrecht nadrukkelijk om ook andere taken en/of besparingen in beeld te brengen dan het sluiten van brandweerposten.

Wij verwachten transparantie in de keuzes die worden gemaakt en in de afwegingen die ten grondslag liggen aan de te nemen besluiten.

Wij waarderen dat er zorgvuldig is gekeken naar mogelijke bezuinigingen en deze vervolgens zijn doorgevoerd, zoals het doorbelasten van kosten voorliftopsluitingen en het beëindigen van de huur aan de Archimedeslaan. Ook is het positief dat de verschillende bezuinigingsrichtingen in kaart zijn gebracht. De opbrengst hiervan vinden wij teleurstellend. Vandaar onze bovengenoemde oproep.

Op de lange termijn moet immers naar structurele oplossingen worden gezocht, die voor de gemeenten betaalbaar zijn. Wij vinden het niet acceptabel dat de investeringen dan ten laste van de gemeentelijke bijdragen worden gebracht.

Met inachtneming van deze zienswijze stemmen wij in met het scenario ‘op orde! tot en met 2030. Voor daarna verwachten wij de komende jaren ombuigingsvoorstellen waardoor de gemeentelijke bijdrage naast inflatie niet extra zal stijgen in 2031. Wij gaan ervan uit dat de Veiligheidsregio in 2030 daarmee de nodige stappen kan zetten om daadwerkelijk ‘op orde! te zijn.

Kadernota 2027
We waarderen de duidelijke opzet van de kadernota 2027 en spreken ook graag onze waardering uit voor het opvangen van de BDUR korting van 10% binnen de eigen middelen zonder hiervoor extra bijdragen van deelnemers te vragen. Mocht het Rijk komende jaren de BDuR verhogen of anderszins extra middelen aan de veiligheidsregio's beschikbaar stellen, dan gaan wij ervan uit dat de VRU de gemeentelijke bijdrage overeenkomstig verlaagt. Daarnaast zijn wij verheugd door het al toepassen van de indexeringssystematiek overeenkomstig de algemene uitkering van het Gemeentefonds.

Tot slot zien we graag opgehelderd in hoeverre het financieel effect op GBTP per investering van 1 miljoen € (bijlage 1 Kadernota VRU 2027) al is verwerkt in de meerjarenraming gemeentelijke bijdrage GBTP (bijlage 3 Kadernota VRU 2027).

2.4 Bunschoten

U heeft een brief gestuurd aan de gemeenteraad. Deze brief is behandeld in de raadsvergadering van 12 februari. In deze raadsvergadering is besloten geen zienswijze in te dienen, maar willen wij nauw betrokken worden bij de besluitvorming over de toekomstbestendigheid van de waterongevallenbestrijding, gezien het effect op onze samenleving. Wij spreken onze waardering uit over de gedegen voorbereiding.

Wij vragen aandacht voor onze brief die we in maart 2024 aan de VRU hebben verzonden met het verzoek om met een open blik te kijken naar besparingsmogelijkheden en verdere efficiëntie.

Als laatste verwachten wij de komende jaren financiële uitdagingen en wij verzoeken de VRU om bij toekomstige strategische keuzes hiermee rekening te houden.

2.5 De Bilt

Per brief van 9 december 2025 heeft u de toekomstscenario's, de Kaders begroting 2027 en geactualiseerde begroting 2026 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) aan ons aangeboden. In deze brief is onze reactie verwoord.

Onze raad realiseert zich dat de regio de afgelopen jaren een aanzienlijke groei heeft doorgemaakt en zich verder blijft ontwikkelen en tegelijkertijd ook dat de risico's waarmee we te maken hebben steeds groter en complexer worden. De raad waardeert de inspanningen van de Veiligheidsregio Utrecht in de afgelopen jaren dat ervoor heeft gezorgd dat de gemeentelijke bijdrage aan de VRU de afgelopen 14 jaar, met uitzondering van de loon- en prijsindexering, vrijwel niet structureel is verhoogd.

Zoals u weet bevinden gemeenten zich de komende jaren in een lastige financiële positie. Ook binnen onze gemeente zijn de mogelijkheden om extra middelen vrij te maken voor de bijdrage aan de Veiligheidsregio zeer beperkt. Tegelijkertijd erkennen wij dat het voor de Veiligheidsregio onmogelijk is om aan de wettelijke eisen te blijven voldoen zonder een stijging van de inkomsten. Om die reden ondersteunen wij het scenario 'op orde'.

Wij vragen u daarbij om transparant te blijven in de keuzes die worden gemaakt en in de afwegingen die ten grondslag liggen aan deze besluiten.

Met deze zienswijze stemmen wij in met het scenario 'op orde', waarmee de Veiligheidsregio in 2030 financieel en operationeel op het gewenste niveau kan functioneren. Dit stelt de organisatie in staat om de huidige taken uit te blijven voeren, veilig te werken en te voldoen aan wettelijke verplichtingen.

2.6 De Ronde Venen

Bij brief van 9 december 2025 heeft u ons de toekomstscenario's en Kadernota 2027 toegezonden en verzocht om zienswijzen hierop te geven. In de vergadering van 5 maart 2026 is dit besproken.

Allereerst willen wij u complimenteren voor de gedegen wijze waarop u met de toekomstscenario's en inzicht geeft in de ontwikkelingen en risico's die voor ons liggen. Uw benaderingswijze en doordachte visie op de verschillende scenario's geven het vertrouwen dat u zich zo adequaat mogelijk voorbereidt op onvoorziene situaties waar wij in het domein van veiligheid in de meest brede zin mee te maken hebben. Het geeft ook vertrouwen dat het algemeen bestuur unaniem heeft besloten te kiezen voor het "op orde" scenario. Dit scenario is realistisch en haalbaar met een duidelijke financiële onderbouwing, waarbij de financiële druk voor de gemeente gespreid wordt en beheersbaar blijft.

Als gemeenteraad realiseren wij ons dat het scenario 'Op orde' mogelijk in de toekomst niet voldoende zal zijn voor de uitdagingen die wij in de toekomst tegemoet kunnen zien. Indien nieuwe ontwikkelingen aanleiding geven tot heroriëntatie, verwachten wij dat wij tijdig en expliciet betrokken te worden bij nieuw te maken keuzes.

De inzet richting het Rijk van de voorzitter van de VRU, mevrouw Dijksma, om structurele aandacht te vragen voor bovenregionale dreigingen en bijbehorende financiering, zoals het aanwenden van de 1,5% NAVO-investeringen ten gunste van lokale en regionale weerbaarheidsstructuren, ondersteunen wij nadrukkelijk.

De raad onderschrijft het belang van de weerbaarheidsopgave zoals geschetst in de stukken. De raad verzoekt de VRU om relevante ontwikkelingen en beleidskeuzes op dit terrein tijdig en transparant met de gemeenteraden te delen.

Voorts merken wij op dat wij ons grote zorgen maken over het mogelijk afschalen van duikteams. Wij zien met belangstelling uit naar het lopende onderzoek daarover, en worden voor besluitvorming graag betrokken. Wij hechten, als gemeente met veel openwater en intensief recreatief gebruik, zeer aan regionaal evenwichtige en gebiedsgerichte waterongevallenbestrijding binnen de VRU. Het duikteam Mijdrecht maakt hier wat ons betreft onderdeel van uit.

Tenslotte heeft u ons ter informatie het dekkingsplan en spreidingsplan gestuurd. In dit stuk missen wij het specialistisch voertuig voor het gebied rondom de Vinkeveense Plassen dat de brandweer in Vinkeveen tot haar beschikking heeft. Wij dringen erop aan dit voertuig in een volgende versie van het dekkingsplan en spreidingsplan op te nemen.

Wat de kadernota betreft realiseren wij ons dat de gemeentelijke bijdrage aan de VRU toeneemt door stijgende lonen en prijzen, noodzakelijke investeringen en veranderingen in wet- en regelgeving. Deze kostenstijging beïnvloedt onze begroting en uiteindelijk onze inwoners. Daarom vragen wij u om rekening te houden met de financiële situatie van gemeenten en ervoor te zorgen dat kosten zoveel mogelijk gespreid en transparant zijn. Het is belangrijk dat deze stijgingen niet onverwacht of abrupt plaatsvinden, maar voorspelbaar en beheersbaar blijven

2.7 Eemnes

Op 9 december 2025 hebben wij van u de Kadernota 2027 Veiligheidsregio Utrecht voor een zienswijze ontvangen. Deze is in de raad van 16 februari 2026 behandeld.

Algemene waardering
De gemeenteraad van Eemnes onderschrijft het belang van een goed toegeruste Veiligheidsregio Utrecht (VRU), die in staat is haar wettelijke taken uit te voeren en adequaat kan inspelen op nieuwe en complexere risico's zoals klimaatverandering, energietransitie, digitalisering en langdurige crises. De raad herkent het beeld dat de VRU na jaren van bezuinigingen tegen de grenzen van haar financiële en organisatorische mogelijkheden aanloopt Tegelijkertijd constateert de raad dat de voorgestelde keuzes en financiële effecten onevenredig zwaar kunnen uitpakken voor kleine gemeenten zoals Eemnes, die beperkte schaalvoordelen hebben en reeds onder grote financiële druk staan.

Financiële gevolgen voor Eemnes
De raad maakt zich zorgen over de structurele stijging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van de voorgestelde maatregelen. Hoewel Eemnes met circa 0,65% aandeel in het GBTP een relatief klein aandeel heeft, zijn de effecten op de gemeentelijke begroting aanzienlijk, juist omdat de

financiële ruimte beperkt is en autonome kostenstijgingen (sociaal domein, jeugdzorg, indexeringen) zich opstapelen. De raad vraagt nadrukkelijk aandacht voor de stapeling van effecten: loon- en prijsindexering, investeringen vanuit de toekomstscenario's en mogelijke wijzigingen in de financieringssystematiek (zoals afbouw van het compensatiemechanisme) kunnen samen leiden tot een disproportionele lastenverzwaring voor individuele gemeenten. De raad verzoekt het bestuur van de VRU om bij verdere uitwerking expliciet inzichtelijk te maken wat de cumulatieve meerjarige effecten zijn per gemeente, inclusief een doorkijk naar 2030.

Beleidsarme kadernota 2027 en aangepaste begroting 2026 met materieel richtinggevende keuzes.

1. Vooruitlopen op besluiten toekomstscenario's
Wij hebben kennisgenomen van de inhoud van de kadernota 2027 en de geactualiseerde begroting 2026 VRU en stemmen in met de inhoud. De kadernota 2027 en de gewijzigde begroting 2026 geeft aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen: De gemeenteraad van Eemnes neemt kennis van de Kadernota VRU 2027 en de aangepaste begroting 2026 en de gepresenteerde toekomstscenario's. De raad onderschrijft dat de kadernota in formele zin grotendeels beleidsarm is en primair dient als financieel-technisch kader voor de begroting. Tegelijkertijd constateert de raad dat in zowel de begrotingswijziging 2026 als de kadernota 2027 elementen uit de toekomstscenario's inhoudelijk en beleidsmatig al worden verwerkt die vooruitlopen op latere integrale besluitvorming. Zeker gelet op de toekomstscenario's hebben die potentieel ingrijpende financiële en organisatorische gevolgen. De raad acht het van belang dat deze voorstellen integraal worden gepresenteerd en tijdig en transparant worden betrokken bij een zorgvuldige belangenafweging door gemeenten. Door de incidentele dekking in 2026 wordt dat effect nu minder zichtbaar, maar feitelijk wordt vooruit gelopen op de latere integrale afweging.

2. Inhoudelijke afwegingen en prioritering
De raad begrijpt de noodzaak van investeringen in onder meer digitale veiligheid, arbeidsveiligheid en vakbekwaamheid. Tegelijkertijd vraagt de raad om strikte prioritering en een sobere benadering:
- Richt investeringen primair op wettelijke taken en veiligheidsrisico's met directe impact op inwoners.
- Beperk ambities die minder urgent zijn of vooral regionaal/landelijk van aard zijn, zolang de financiële positie van gemeenten onder druk staat.
- Hanteer daadwerkelijk een gefaseerde invoering, waarbij gemeenten jaarlijks expliciet kunnen bijsturen.

3. Gemeentefonds
Wij begrijpen dat de jaarlijkse actualisatie van de ijkpuntscores in het gemeentefonds inmiddels leidt tot blijvende verschillen tussen gemeenten, ook wanneer het compensatiemechanisme wordt toegepast. Daarmee ontstaat een situatie waarin een open einde-regeling niet langer doelmatig is. De aanbeveling in het rapport Cebeon, om geleidelijk af te bouwen achten wij in dat licht logisch en zorgvuldig. Wij kunnen instemmen met het voorstel om te onderzoeken of een andere financieringssystematiek, gekoppeld aan de groei van het aantal inwoners haalbaar is. Daarbij vragen wij wel aandacht voor de (groei) ontwikkelingen die zijn gedaan in de afgelopen 10 jaar per gemeente. Dit maakt het verleden ook inzichtelijk en kan bijdrage aan een beter inzicht bij de veranderingen naar een andere systematiek. Ook de nieuwe indexeringssystematiek die gekoppeld

is aan de groei van de algemene uitkering achten wij logisch, immers ook gemeenten worden op deze wijze gecompenseerd en moeten op zoek naar financiële ruimte als de indexering onvoldoende is.

4. Incidentele inzet jaarresultaat 2025

Hoewel creatief kunnen wij niet instemmen met het inzetten van het verwachte resultaat 2025 ter dekking van de gewijzigde begroting 2026. Hier wordt dan vooruit gelopen op een zienswijze die de raad op basis van de gecontroleerde jaarrekening wenst te geven en dat lijkt ons onwenselijk. Wij kunnen ons voorstellen dat bij het jaarresultaat 2025 wordt voorgesteld om het overschot in te zetten ter financiering van de toekomstscenario's, zodat de gemeenten in de begroting 2027 – 2030 een lagere verhoging te verwerken krijgen. Dat helpt gemeenten meer, dan het nu in te zetten voor 2026.

5. Regionalisering van huisvesting

De raad ziet in beginsel kansen in een verdere regionalisering van de huisvesting van de VRU, met name waar dit kan bijdragen aan doelmatigheid, risicospreiding en het beperken van grote incidentele investeringen voor individuele gemeenten. Voor Eemnes kan dit potentieel een positief effect hebben. Tegelijkertijd stelt de raad vast dat de financiële, juridische en eigendom technische consequenties hiervan nog onvoldoende zijn uitgewerkt. De raad hecht eraan dat regionalisering niet leidt tot een onevenredige lastenverzwaring, verlies van zeggenschap of aantasting van bestaande gemeentelijke investeringen, en verzoekt de VRU om vóór besluitvorming een transparant afwegingskader te presenteren waarin kosten, baten, eigendom en risicoverdeling inzichtelijk worden gemaakt. De raad kan zich voorstellen dat wordt begonnen met een hybride model, waarbij de stip op de horizon duidelijk is, maar gemeenten in hun eigen tempo kunnen aanhaken. Dit is nu de 3e keer dat regionalisering van huisvesting op de bestuurlijke agenda staat en het is tijd voor een heldere keuze.

6. Korting op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)

De gemeenteraad van Eemnes spreekt zijn zorg uit over de door het Rijk doorgevoerde structurele korting van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor veiligheidsregio's. Deze korting staat op gespannen voet met de toenemende verwachtingen en taken die het Rijk juist bij veiligheidsregio's neerlegt. De raad acht het onwenselijk dat deze rijkskorting direct of indirect wordt gecompenseerd via een hogere gemeentelijke bijdrage. De raad verzoekt het bestuur van de VRU zich nadrukkelijk in te zetten voor herstel van deze rijksbijdrage, dan wel voor alternatieve structurele rijksfinanciering, en te borgen dat gemeenten niet worden geconfronteerd met het afwentelen van deze rijkskorting op lokale begrotingen.

<u>Toekomstscenario's</u>

De door het AB vastgestelde toekomstscenario's zijn gedeeld met de gemeenteraden. De verwachte impact, ook financieel is aanzienlijk voor onze gemeente komende jaren. Wij realiseren ons dat verdere bezuinigingen directe gevolgen kunnen hebben voor de uitvoering van de brandweertaken en dit mogelijk de veiligheid van onze inwoners en het brandweer personeel in onze gemeente raakt. Ook het sluiten van brandweerposten, met als gevolg langere aanrijdtijden achten wij zeer onwenselijk. Ondanks het moeilijke moment waarin wij ons bevinden, zullen wij het vastgestelde beleid volgen. Wel willen we enkele kritische observaties delen.

1. Positie van kleine gemeenten en het vrijwilligersmodel

Eemnes is in hoge mate afhankelijk van het vrijwilligersmodel van de brandweer, dat niet alleen kosteneffectief is maar ook een belangrijke maatschappelijke functie vervult. De raad onderschrijft het uitgangspunt van de VRU om dit model te koesteren, maar ziet tegelijkertijd risico's:

- Bij verdere groei van gemeenten in het VRU gebied dreigt verschuiving naar meer beroepsinzet, wat voor de andere gemeenten leidt tot hogere structurele kosten.
- Sluiting of verzwakking van vrijwilligersposten heeft niet alleen gevolgen voor opkomsttijden, maar ook voor lokale verbondenheid en weerbaarheid.

De raad verzoekt de VRU om:

1. Het effect van toekomstscenario's specifiek voor kleine gemeenten inzichtelijk te maken.
2. Vrijwilligersposten in kleine gemeenten nadrukkelijk te betrekken bij keuzes over paraatheid en crisisbeheersing.
3. Te voorkomen dat noodzakelijke investeringen indirect leiden tot een uitholling van het vrijwilligersmodel.

2. Onevenredige effecten voor kleine, decentrale gemeenten

De raad benadrukt dat de voorgestelde ontwikkelingen in hun samenhang onevenredig kunnen uitwerken voor kleine, decentraal gelegen gemeenten zoals Eemnes. Door beperkte schaal, een relatief kleine begroting en een sterke afhankelijkheid van de eigen brandweerpost hebben financiële en organisatorische wijzigingen een procentueel groter effect dan bij grotere gemeenten. De raad verzoekt de VRU om bij verdere uitwerking structureel oog te hebben voor deze verschillen en maatwerk expliciet te verankeren. In de voorstellen wordt gemist wat het herverdeeleffect per gemeente per inwoner mag zijn. Bij eerdere besluiten zijn gemeenten solidair geweest d.m.v. het compensatiemechanisme, hoe ziet die solidariteit er nu uit als de effecten cumuleren bij gemeenten. Bij de herverdeling gemeentefonds is bijvoorbeeld een in groeipad voorzien.

3. Doorbelasting TUO-vrijwilligers

De gemeenteraad constateert dat in de toekomstscenario's wordt voorgesteld om de kosten van TUO-vrijwilligers als maatwerk rechtstreeks bij individuele gemeenten in rekening te brengen. Deze beleidswijziging is op dit moment niet voorzien van een concrete financiële uitwerking per gemeente, noch van een ingangsdatum, fasering of overgangsregeling. Voor een kleine gemeente als Eemnes kan dit leiden tot een onevenredig en procentueel aanzienlijk financieel effect, dat thans niet kan worden betrokken bij een zorgvuldige besluitvorming. De raad acht besluitvorming over deze wijziging prematuur zolang geen transparante, meerjarige doorrekening per gemeente beschikbaar is, en verzoekt het bestuur van de VRU te borgen dat zonder dit inzicht geen onomkeerbare financiële verplichtingen voor gemeenten ontstaan. Overigens beschikte de gemeente Eemnes voor de vorming van de VRU over 30 vrijwilligers en vier beroepskrachten. Voor een forensengemeenten is een bezetting van 18 vrijwilligers in de praktijk niet realistisch.

Waarborgen voldoende vrijwilligers

De gemeente Eemnes heeft de ervaring dat met het huidige aantal van 30 vrijwilligers het nipt lukt om overdag en in vakanties de uitruk te kunnen garanderen. De norm van de VRU van 300% voor de 1e TAS is dan voor een forensen gemeente als Eemnes, die tevens geen VRU-posten nabij heeft dan

ook niet reëel. De Veiligheidsregio Gooi & Vecht hanteert als norm 400% en dat is in onze ogen veel realistischer. We verzoeken in deze gelet op de excentrische ligging van Eemnes dan ook om maatwerk in deze.

4. Vrijwilligersbezetting bij decentrale posten

De gemeenteraad onderstreept het cruciale belang van een voldoende en robuuste vrijwilligersbezetting voor een decentraal gelegen post als Eemnes. De gemeente is voor de eerste inzet in hoge mate aangewezen op de eigen brandweerpost, aangezien ondersteuning vanuit andere VRU-posten in de praktijk niet binnen de vereiste opkomsttijden kan worden geleverd. Dit geldt met name tijdens dag-uren en in de zomerperiode, wanneer beschikbaarheid onder druk staat. De raad constateert dat het generieke paraatheids- en bezettingsmodel van de VRU onvoldoende recht doet aan deze lokale kwetsbaarheid. Een bezetting die regionaal als ruim kan worden gezien, is voor Eemnes lokaal noodzakelijk om te voldoen aan wettelijke vereisten en een verantwoord veiligheidsniveau te borgen. De raad verzoekt de VRU dit noodzakelijke maatwerk expliciet te erkennen en niet te ontmoedigen via financiële of beleidsmatige prikkels. Bij een afbouw van de TUO-vrijwilligers naar de VRU-norm kan hier sprake zijn van “penny wise, pound foolish” doordat het gebrek aan vrijwilligers dan door in Eemnes gestationeerde beroepskrachten moet worden ondervangen. Of kiest de VRU voor de RAVU-benadering, waardoor in individuele gemeenten de basisbrandweerzorg op een lager niveau uitkomt.

5. Samenwerking met Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

Gelet op de geografische ligging en feitelijke oriëntatie van Eemnes acht de gemeenteraad een verdere en intensievere samenwerking met de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek vanuit het oogpunt van doelmatigheid en operationele effectiviteit wenselijk. De raad verzoekt de VRU om bij de verdere uitwerking van toekomstscenario’s en beleidskeuzes nadrukkelijk te onderzoeken waar interregionale samenwerking of afstemming kan bijdragen aan betere responstijden, efficiëntere inzet van capaciteit en versterking van de lokale veiligheid van Eemnes. De samenwerking lijkt nu te vrijblijvend inhoud te krijgen. Wij stellen voor om te onderzoeken of het haalbaar is om in 2027 een gezamenlijke bestuursconferentie te organiseren, zodat de samenwerking verder kan worden versterkt.

6. Overhead

Dat de overhead in principe meegroeit of -krimpt met de uitvoeringstaken erkennen wij. Op dit moment zien wij die vaste koppeling onvoldoende terug. In de toekomstscenario’s lijkt iedere afdeling (inclusief overhead) eigen wensen en ambities te hebben geformuleerd. Vanuit de raad vinden wij het van belang dat er een heldere systematiek wordt afgesproken, waarin de ontwikkelingen van de overhead structureel wordt verbonden aan de toekomstige taken en ambities van de VRU organisatie. Voor onze eigen organisatie hanteren we de Handleiding Overheidstarieven van het Rijk, waarin normbedragen zijn opgenomen voor de directe overhead per FTE.

7. Rijksopgaven en financiële verantwoordelijkheid

De gemeenteraad van Eemnes constateert dat het Rijk in toenemende mate aanvullende taken en verwachtingen neerlegt bij veiligheidsregio’s, onder meer op het terrein van crisisbeheersing, weerbaarheid en langdurige maatschappelijke ontwrichting. De raad onderschrijft het belang van

deze opgaven, maar benadrukt dat het uitgangspunt ‘wie bestelt, betaalt’ onverkort van toepassing moet zijn. Het kan niet zo zijn dat extra rijksopgaven structureel leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio. De raad verzoekt het bestuur van de VRU zich nadrukkelijk richting het Rijk in te spannen voor volledige en structurele rijksfinanciering van nieuwe taken en te borgen dat gemeenten niet worden geconfronteerd met het afwentelen van rijks verantwoordelijkheden op lokale begrotingen.

Tot slot
Financiële doorkijk na 2030
De gemeenteraad constateert dat in de Kadernota VRU 2027 en de toekomstscenario’s een aanzienlijk deel van de financiële effecten van voorgestelde maatregelen gefaseerd wordt ingevoerd tot circa 2030. De raad stelt vast dat hiermee op korte termijn bestuurlijke en financiële ruimte en rust wordt gecreëerd, maar dat dit tevens betekent dat structurele lasten en investeringen in belangrijke mate worden doorgeschoven naar de periode na 2030. Het financiële belang voor gemeenten neemt daarmee na 2030 fors toe.

De raad acht het onwenselijk dat gemeenten zich in deze fase impliciet committeren aan een beleidsrichting waarvan de volledige structurele financiële consequenties nog niet inzichtelijk zijn. De raad verzoekt het bestuur van de VRU daarom om vóór verdere besluitvorming een expliciete en transparante meerjarige doorkijk te presenteren, inclusief een scenarioanalyse van de effecten na 2030 per gemeente. Dit is noodzakelijk om te komen tot een zorgvuldige, evenwichtige en democratisch controleerbare besluitvorming.

2.8 Houten

De raad realiseert zich dat de regio de afgelopen jaren een aanzienlijke groei heeft doorgemaakt en zich verder blijft ontwikkelen en tegelijkertijd ook dat de risico's waarmee we te maken hebben steeds groter en complexer worden. De raad waardeert de inspanningen van de Veiligheidsregio Utrecht in de afgelopen jaren dat ervoor heeft gezorgd dat de gemeentelijke bijdrage aan de VRU de afgelopen 14 jaar, met uitzondering van de loon- en prijsindexering, vrijwel niet structureel is verhoogd.

De raad van de gemeente Houten heeft bij de Kadernota 2025 en 2026 de zienswijze ingebracht dat toekomstige ontwikkelingen mogelijk niet in de gemeentelijke begroting passen en de VRU ook zelf een grote inspanningsverplichting heeft om middelen in de eigen begroting te vinden. We zien deze inspanning bij de VRU terug in deze Kadernota bij de uitwerking van de toekomstscenario's. Dat gekeken is naar eventuele mogelijkheden om toch nog te besparen en ook de scenario's bezuinigingslijnen zijn uitgewerkt. Deze scenario's blijken een te directe invloed te hebben op de wettelijke taakuitvoering van de veiligheidsregio. Wij kunnen ons erin vinden dat de keuze is gemaakt voor het 'scenario op orde' en deze maatregelen onvermijdbaar, onoplosbaar en onuitstelbaar zijn, zodat de VRU gefaseerd vanaf 2030 op orde is.

Dit neemt niet weg dat wij zorgen blijven houden over de verhoging van de financiële gemeentelijke bijdrage aan de VRU. In de Kadernota wordt namelijk ook nog gesproken over een aantal thema's waarover nu nog geen besluit is genomen, maar wel impact heeft op de bijdrage van de gemeente

in de toekomst. Dan gaat het om huisvesting, afbouw compensatiemechanisme en de besluiten die nog volgen in het algemeen bestuur van maart 2026.

Ook wordt aangegeven dat voor het toekomstbestendig maken van de ICT-dienstverlening op een later moment nog aanvullende middelen nodig zijn. Wij vragen u nadrukkelijk hierin de gemeente en de raad goed mee te nemen in de afweging die wordt gemaakt en de besluitvorming die wordt voorgelegd.

2.9 IJsselstein

Op 9 december 2025 ontvingen wij van u de uitwerking van het toekomstscenario op orde en de kadernota VRU 2027, waarvoor hartelijk dank. Conform art. 4.3 van de gemeenschappelijke regeling VRU stelt u ons in de gelegenheid om onze zienswijze hierop te geven. Hierbij ontvangt u onze zienswijze, zoals besproken in de raadsvergadering van IJsselstein op 12 maart 2026.

Wij spreken onze waardering uit voor de transparantie en duidelijkheid van de stukken en voor de wijze waarop u het proces rondom de toekomstscenario's heeft vormgegeven. Gelet op de financiële gevolgen van dat scenario was een dergelijk intensief proces nodig, zowel voor de besluitvorming in het algemeen bestuur, als om ons als gemeenteraad mee te nemen in de afwegingen en keuzes. Wij onderschrijven de noodzaak voor de maatregelen die volgen uit het toekomstscenario op orde, zodat de veiligheidsregio haar werk goed en volgens de wettelijke kaders kan blijven uitvoeren. Wel worden wij daardoor geconfronteerd met een forse stijging van de bijdrage aan de veiligheidsregio. Dat baart ons zorgen.

De gemeenteraad van IJsselstein waardeert zeer de wijze waarop u verantwoordelijkheid neemt bij het uitvoeren van uw taken en de zorgvuldigheid die u daarbij in acht neemt. Het toekomstscenario op orde schetst de ontwikkelingen en maatregelen die nodig zijn om ook in de toekomst uw taken op een verantwoorde manier te kunnen uitvoeren voor de veiligheid van onze inwoners. Het scenario Op Orde is een degelijk, goed doordacht en toekomstbestendig scenario. Wij beseffen heel goed dat de voorgestelde maatregelen financiële consequenties hebben. Wij waarderen uw inzet om een goede balans te vinden tussen de noodzakelijke maatregelen en de financiële consequenties daarvan. Toch willen wij wijzen op enkele financiële consequenties die een nadelig effect hebben op de begroting van de gemeente IJsselstein.

Zowel de Kadernota VRU 2027 als de uitwerking van het toekomstscenario op orde leiden bij alle deelnemende gemeenten tot een stijging van de gemeenschappelijke bijdrage. Dat is ingewikkeld in tijden van financiële krapte. Voor sommige gemeenten leiden deze ontwikkelingen echter tot een relatief grotere stijging. Dat geldt ook voor gemeente IJsselstein. Specifiek noemen we daarbij de herziening van de vergoeding voor de kosten maatwerk.

Daarnaast worden er in de Kadernota VRU 2027 en de uitwerking van het toekomstscenario op orde een aantal voorstellen aangekondigd en ontwikkelingen geschetst die, voor een deel nog onbekende, negatieve financiële gevolgen gaan hebben. Ook die ontwikkelingen zorgen voor gemeente IJsselstein mogelijk tot een relatief grotere stijging dan andere gemeenten. Bijvoorbeeld bij het mogelijk afbouwen van het compensatiemechanisme.

De optelsom van de nu voorliggende besluiten en de te verwachten ontwikkelingen zorgen voor een onwenselijke stapeling met een fors effect op juist onze begroting, dat niet zomaar om te buigen is. Wij roepen u dan ook met klem op om spaarzaam, zorgvuldig en terughoudend om te gaan met toekomstige voorstellen die vragen om extra financiële middelen en bij de uitwerking van met name de herziening vergoeding kosten maatwerk, de mogelijke afbouw van het compensatiemechanisme en de mogelijke wijziging van de financieringssystematiek rekening te houden met stapeling van financiële gevolgen voor gemeente IJsselstein. We blijven daarover graag in goed overleg met uw bestuur.

2.10 Leusden

Op 9 december 2025 ontvingen wij uw brief waarin het college en de gemeenteraad van de gemeente Leusden in de gelegenheid worden gesteld om een eventuele zienswijze te geven aan de Veiligheidsregio Utrecht over de Kadernota VRU 2027.

De Kadernota VRU 2027 is op 13 januari 2026 in het college van de gemeente Leusden besproken. Het college heeft u daarna de zienswijze van de gemeente Leusden - onder voorbehoud van instemming door de gemeenteraad in de vergadering van 5 maart 2026 - gestuurd. Hierbij willen we u laten weten dat de gemeenteraad ook definitief besloten heeft om geen zienswijze te geven.

De gemeente Leusden spreekt haar waardering uit voor de inspanningen die de VRU heeft geleverd om de wettelijke taken te borgen en oog te houden voor de financiële positie van de gemeenten, door de voorgestelde toekomstscenario's gefaseerd in te voeren. Tegelijkertijd blijven wij voor de komende jaren nadrukkelijk aandacht vragen voor de aanzienlijke financiële uitdagingen waarvoor gemeenten staan, mede gezien de omvangrijke bezuinigingsopgave. Wij verwachten van de VRU dat zij zich blijvend inspant om de stijging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te beperken.

2.11 Lopik

In het algemeen bestaat waardering voor de wijze waarop de VRU zich de laatste jaren heeft opgesteld ten opzichte van de deelnemende gemeenten. We zien dat er naar aanleiding van de zienswijze(n) van deelnemende gemeenten serieus werk is gemaakt bij de toekomstscenario's om verschillende scenario's uit te werken en mogelijke besparingsopties in kaart te brengen.

Toekomstscenario's "op orde"
We constateren dat de geactualiseerde begroting 2026 en de kadernota 2027 de druk op de bijdrage opgelopen. We merken op dat dit controleert uit de bestuurlijke afspraken die we hebben om taken toekomstscenario "op orde". We erkennen de noodzaak tot een efficiënt stelsel. Tegelijkertijd willen we wel aandacht vragen voor een goede afweging of de voorgestelde beheersmaatregelen echt noodzakelijk zijn en of het verstandig is de gevraagde middelen in te gaan. Zo vragen we u kritisch te blijven kijken bij het vervangen van materiaal waar de afschrijftermijn verlopen is.

Dekkingsplan
Het dekkingsplan laat zien dat niet alle delen van de gemeente Lopik en onze inwoners even positief worden geraakt door het plan. We vragen extra aandacht voor de kazerne in Polsbroek dorp. Hiervoor benadrukken we ook de synchronisatie met aangrenzende veiligheidsregio's.

Visie op huisvesting
In de kadernota benoemt de visie op huisvesting als actuele ontwikkeling. Wij merken hierbij op dat er verschillende keuzes zijn gemaakt die niet overal aansluiten op de visie van 2023. Graag vragen wij een kritische houding te nemen ten aanzien van de onderbouwing van de mogelijke uitbreiding in Fte's die in de huisvestingsscenario's genoemd worden. Wij vragen het bestuur om in 2026 zo spoedig mogelijk duidelijkheid te geven over de huisvestingsplannen. Daarmee kunnen wij als gemeente anticiperen en gevolgen tijdig verwerken voor een toekomstbestendige en betaalbare huisvestingsstructuur.

Informatiepositie
Graag spreken we onze dank uit voor de wijze waarop de VRU de afgelopen periode geïnvesteerd heeft in de informatiepositie van de gemeenteraden. Wij benadrukken wel graag nogmaals het belang van onze informatiepositie en het betrekken van raadsleden bij ontwikkelingen van de VRU, met name die met grote financiële of maatschappelijke gevolgen.

Financiële positie gemeente
Wij vragen de VRU om rekening te houden met de financiële positie van gemeenten en om kosten zoveel mogelijk gespreid en transparant te laten zijn. Het is van belang dat de stijgende kosten niet onverwacht en plotseling op gemeenten afkomen, maar dat zij goed voorspelbaar en beheersbaar blijven. Tot slot spreken we waardering uit voor de goede, open en transparante samenwerking met de VRU. Wij vertrouwen erop dat onze zienswijze wordt meegenomen in de verdere besluitvorming.

2.12 Montfoort

Bij brief van 9 december 2025 heeft onze raad de kadernota VRU 2027 en toekomstscenario's van u ontvangen. Wij hebben deze besproken in onze vergadering van 9 februari 2026. Onze raad wil u bedanken voor het toezenden van de kadernota en bijbehorende stukken. Wij hebben met belangstelling kennisgenomen van de financiële kaders en beleidsmatige ontwikkelingen zoals geschetst in de kadernota. Na zorgvuldig beraad heeft onze raad besloten om een zienswijze in te dienen op de kadernota VRU 2027.

Wij onderschrijven de keuze voor het toekomstscenario 'Op orde'. Wel willen we u echter op het hart drukken de financiële ontwikkelingen scherp te volgen. De noodzaak voor de over de járen stijgende kosten is ons duidelijk, maar geen vrijbrief om uit de pas te gaan lopen. Daarnaast wil gemeente Montfoort hameren op de afbouw van de compensatieregeling. U voorziet nu pas bij de kadernota 2028 daarover besluitvorming. Gemeente Montfoort ziet dat graag eerder gebeuren.

Ook willen wij u vragen de uitgevoerde analyse van de AED taak van de brandweer uit te breiden met een analyse per gemeente van de mogelijkheid om de brandweer als first responders reanimatiezorg efficiënter en doelmatiger in te zetten in de vorm van burgerhulpverlener in plaats

van alarmering als brandweer-inzet en hierover te rapporteren. Hierbij gebruikmakend van de beschikbare gegevens per gemeente aangaande de beschikbaarheid van burgerhulpverlening van HartslagNu. Ten einde op basis daarvan per gemeente I gebied een afweging te maken wat de meest doelmatige en kostenefficiënte manier is om brandweermensen in te zetten bij reanimaties, om zo te komen tot een zo snel mogelijke start van reanimatie en AED-toepassing.

2.13 Nieuwegein

Wij hebben kennisgenomen van de financiële stukken van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) te weten de kadernota 2027, de geactualiseerde begroting 2026 en de uitwerking van de toekomstscenario's. Deze zijn besproken in de vergadering van de gemeenteraad van 12 februari 2026.

De gemeente Nieuwegein wenst een zienswijze in te dienen bij het bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), met de strekking dat de gemeente Nieuwegein instemt met de kaders begroting 2027 en de geactualiseerde begroting 2026.

De gemeente Nieuwegein stemt in met de uitwerking van de toekomstscenario's, meer specifiek door te kiezen voor het "op orde" scenario.

2.14 Oudewater

In onze vergadering van 5 februari 2026 hebben wij kennis genomen van uw financieel kader voor het jaar 2027 en de uitwerking van de toekomstscenario's. De gemeenteraad van Oudewater waardeert het proces rondom de besluitvorming over de financiële kaders 2027 en toekomstscenario's. Wij erkennen dat het noodzakelijk is om maatregelen te nemen om het sluiten van brandweerkazernes te voorkomen en te kunnen blijven voldoen aan de wettelijke taakuitvoering. Ook ondersteunen wij het onderzoek naar de financieringssystematiek van de VRU om te streven naar een kostendekkende dienstverlening en uitzonderingen af te bouwen. Daarbij vragen wij om aandacht te houden voor de gewaardeerde vrijwilligers en de rol van de brandweerposten bij het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. Wij maken ons ernstig zorgen over de kwaliteit en continuïteit van uw dienstverlening, indien het Rijk de korting van 10% op de rijksbijdrage handhaaft. Wij geven u daarom in overweging om tezamen met de andere veiligheidsregio's bij het Rijk te blijven aandringen op voldoende compensatie.

2.15 Renswoude

In overeenstemming met de daarvoor geldende procedure is de raad van onze gemeente uitgenodigd zijn zienswijze kenbaar te maken op de Toekomstscenario's en Kadernota VRU 2027 van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De stukken zijn besproken in de vergadering van de raad op 24 februari 2026. In de eerste plaats willen wij onze waardering uitspreken. Waardering voor de inspanningen van de VRU om haar taken te blijven uitvoeren en voor de totstandkoming van de kadernota 2027 en de toekomstscenario's.

1. Zienswijze Kadernota VRU 2027 en geactualiseerde begroting VRU 2026

Renswoude heeft kennisgenomen van de kadernota VRU 2027 en de geactualiseerde begroting VRU 2026. In de kadernota zijn op overzichtelijke en gestructureerde wijze het financiële kader, de belangrijkste financiële ontwikkelingen en effecten daarvan op de begroting weergegeven. Dat financiële effecten van de keuze voor het toekomstscenario “op orde” van invloed zijn op de begroting vanaf 2026 zien wij als een logisch gevolg.

Daarnaast zien wij dat de korting (van 10%) op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding is verwerkt zonder dat de gemeentelijke bijdrage hiervoor extra wordt verhoogd. Wij vinden het positief om te zien dat de VRU actief blijft zoeken naar mogelijkheden om de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te beperken.

Verder willen wij benadrukken dat de uitvoering van een werkbare afstemming tussen de prijsaanpassingssystematiek van de VRU en de indexeringssystematiek van gemeenten voor ons belangrijk is.

2. Zienswijze Toekomstscenario’s

Wij zijn als raad door u tijdens verschillende raadsbijeenkomsten en ook via het Webinar goed geïnformeerd over de ontwikkelingen in relatie tot de toekomstscenario’s. Wij constateren dat dit traject ambtelijk en bestuurlijk grondig en zorgvuldig is doorlopen en bovenal dat dit geen eenvoudige opgave is geweest in de wetenschap dat gemeenten en ook de VRU geconfronteerd worden met een verminderde financiële draagkracht.

Dat uw bestuur unaniem heeft gekozen voor het scenario “op orde” is veelzeggend. Wij benadrukken het belang van een Veiligheidsregio welke is toegerust op de uitvoering van de wettelijke taken en in staat is te anticiperen op de nieuwe en complexe ontwikkelingen van deze tijd in een snel veranderende wereld.

Wij delen uw mening dat de ingewikkelde keuzes leiden tot de gevraagde extra middelen die onvermijdbaar, onoplosbaar en onuitstelbaar zijn. De toenemende risico’s en bevolkingsgroei zien wij ook terug in onze gemeente. Wij zijn het eens met de onderbouwing voor de keuze van het scenario ‘op orde’ en de gevolgen daarvan in aanloop naar 2030.

2.16 Rhenen

De gemeenteraad Rhenen heeft kennisgenomen van de Kadernota VRU 2027 en de Toekomstscenario's VRU.

Toekomstscenario's
Wij zijn als raad door u via een presentatie aan de commissie Bestuur & Financien op 27 oktober en ook via het Webinar nader geïnformeerd over de toekomstscenario's van de VRU.

Mede op basis van onze eerdere zienswijze heeft het bestuur van de VRU op verzoek van gemeenten naast een 'op orde', 'op koers' en een `op kop' ook opdracht gegeven voor een nul-

scenario en een krimpscenario (-3%). De VRU heeft aangegeven dat de nullijn en een 3%-bezuinigingsscenario ten koste gaan van het primaire proces van de VRU. Daarmee komt de wettelijke taakuitvoering van de VRU en de veiligheid van onze inwoners in het geding. Het opheffen van vrijwilligersposten gaat ten koste van belangrijke sociale verbindingen in de samenleving. We constateren dat om deze reden het algemeen bestuur unaniem besloten heeft om in te zetten op het 'op orde' scenario. Zodat de benodigde middelen gefaseerd beschikbaar worden om de huidige taakuitvoering verantwoord voort te kunnen zetten en `op orde' zijn. Ambities en wensen zijn losgelaten vanuit de 'op koers' en 'op kop' scenario's.

Naast bovenstaande afwegingen, willen wij benadrukken dat de keuze voor het 'op orde' scenario voor onze gemeente opnieuw leidt tot extra financiële druk, boven op de bezuinigingen waar wij zelf al voor staan. Wij vragen daarom blijvende aandacht voor een zorgvuldige afweging tussen kwaliteit, kostenbeheersing en uitvoerbaarheid. Het blijft voor ons van groot belang dat de VRU, in samenhang met de ontwikkeling van de gemeentelijke financiën, zich maximaal blijft inzetten op efficiency en het beperken van lastenstijgingen.

Veerkracht en nationale veiligheidsopgaven
Wij constateren wij dat de VRU een steeds belangrijkere rol vervult bij het omgaan met actuele en toenemende risico's, zoals langdurige stroomuitval, natuurbranden en watercrises en bij het versterken van maatschappelijke veerkracht, onder meer door het inrichten en ondersteunen van noodsteunpunten. Deze opgaven hangen in toenemende mate samen met nationale veiligheids- en defensievraagstukken. Wij vinden daarom dat het niet vanzelfsprekend is dat de financiële gevolgen hiervan volledig bij gemeenten worden neergelegd. Wij verwachten van de VRU dat zij, namens de deelnemende gemeenten, actief het gesprek aangaat met het Rijk om te bezien welke structurele aanvullende rijksmiddelen beschikbaar zijn voor deze taken, zodat gemeenten niet onevenredig worden belast met kosten die voortvloeien uit nationale opgaven. Wij vragen de VRU de gemeenteraden op de hoogte te houden over de voortgang van de gesprekken met het Rijk.

Kadernota 2027
De VRU heeft de effecten van de 10% korting op de BDuR verwerkt zonder dat hiervoor de gemeentelijke bijdrage hoeft te worden verhoogd. De gemeente Rhenen staat financieel onder druk. Om die reden benadrukken we de VRU actief blijft zoeken naar mogelijkheden om binnen de bestuurlijk vastgestelde kaders de gemeentelijke bijdrage voor de resterende beleidsperiode zoveel mogelijk te beperken. Wij constateren dat de keuze voor het 'op orde' scenario gevolgen heeft op de begroting 2026.

Eenduidige indexatiecijfers gemeenschappelijke regelingen
Bij de kaderbrief 2026 hebben wij aangeven de indexeringsmethodiek van het Gemeentefonds van toepassing te verklaren voor de begroting 2026. Door alle Utrechtse gemeenten is deze indexeringsmethodiek inmiddels omarmd. Op korte termijn zal daaromtrent besluitvorming plaatsvinden en met uw bestuur worden gedeeld. Wij vragen u de indexeringsmethodiek van het Gemeentefonds voor de kaderbrief 2027 /begroting 2027 te hanteren. Het blijft van belang om in samenhang met de ontwikkeling van de gemeentelijke financiën scherp te blijven op bevordering van efficiency en beperking van de lasten.

2.17 Soest

De gemeenteraad van Soest heeft kennisgenomen van de kadernota, de toekomstscenario's en het concept-dekkingsplan. Wij waarderen de inspanningen om de wettelijke taken van de VRU te blijven waarborgen en constateren dat het 'op orde' scenario feitelijk noodzakelijk is om continuïteit en veiligheid te garanderen. Dit neemt niet weg dat dit voor onze gemeente een aanzienlijke verhoging met zich meebrengt, mede in het licht van ons financieel meerjarenperspectief dat op termijn aanzienlijke tekorten vertoont.

Wij hebben daarom geen zienswijze op de voorliggende stukken, maar willen wel enkele belangrijke aandachtspunten meegeven:

1. Financiële onzekerheden en transparantie

Hoewel de structurele verhoging van €317.000 bij het 'Op orde' scenario vaststaat, is er nog geen zekerheid over aanvullende kosten. Naast deze verhoging verwachten wij financiële gevolgen door bestuurlijke opdrachten (stelpost €94.000), besluitvorming over de visie op huisvesting (maart 2026) en verdere uitwerking van het dekkingsplan. Wij vragen om tijdige en transparante communicatie over deze ontwikkelingen, zodat wij onze begroting zorgvuldig kunnen blijven afstemmen én toetsen op haalbaarheid.

2. Toenemende druk op de veiligheidsketen

Tegelijkertijd zien wij ook dat de druk op de veiligheidsketen toeneemt, onder andere door geopolitieke spanningen en nieuwe risico's zoals langdurige stroomuitval en cyberaanvallen. Landelijk, regionaal en lokaal wordt gewerkt aan veerkracht en weerbaarheid, en wij moeten ons hierop voorbereiden. Dit vraagt om nauwere samenwerking tussen veiligheidsregio's en gemeenten en om een gezamenlijke aanpak in de meerjarenbegroting. Wij waarderen dat de VRU dit op een overzichtelijke en transparante wijze doet en zien graag dat deze aanpak wordt voortgezet, juist gezien de toenemende druk op de veiligheidsketen en de benodigde financiële middelen.

3. Vooruitkijken en financiële ruimte reserveren

Wij doen een oproep om gezamenlijk scherp zicht te houden op toekomstige ontwikkelingen die impact hebben op veiligheid, zoals geopolitieke spanningen, langdurige stroomuitval, natuurbranden en het project Veerkracht en Weerbaarheid. Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot onvoorziene kosten. Het is van belang dat zowel de VRU als gemeenten hier tijdig op anticiperen door financiële middelen te reserveren en dit mee te nemen in de meerjarenbegroting. Naast de huidige meerjarenbegroting dient extra financiële ruimte te worden vrijgemaakt voor kosten waar nu nog geen zicht op is en/of waar (nog) geen rekening mee gehouden is. Daarbij is het ons op dit moment niet duidelijk is in hoeverre het Rijk zal meefinancieren; een deel van de kosten zal waarschijnlijk niet worden gedekt. De raad zal dit punt ook nadrukkelijk onder de aandacht brengen bij het college van B&W.

Wij rekenen op een constructieve samenwerking om deze uitdagingen gezamenlijk het hoofd te bieden.

2.18 Stichtse Vecht

Op 9 december 2025 ontvingen wij de toekomstscenario's en de Kadernota VRU 2027 om, conform de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), ter zienswijze voor te leggen aan onze gemeenteraad. Hartelijk dank voor het toesturen van deze documenten. Graag delen wij u hierbij onze zienswijze.

In onze brief van 2 april 2024 (kenmerk 390594) hebben wij gevraagd om rekening te houden met de druk op de gemeentelijke financiën. In deze brief hebben wij aangegeven dat wij als gemeente staan voor een bezuinigingsopgave en voor gemeenschappelijke regelingen als uitgangspunt hanteren dat ook zij in gelijke mate als wij bezuinigen. U heeft onderzoek gedaan naar de situatie om de nullijn (of -3% lijn) te bereiken. Dit zou tot gevolg hebben dat (vrijwilligers)kazernes gesloten moeten worden en dat daarmee niet meer wordt voldaan aan de wettelijke taak en dat aanrijtijden niet meer gehaald kunnen worden. Die situatie is wat ons betreft onwenselijk. Wij zien, ondanks de grote financiële gevolgen, tegen deze achtergrond geen andere mogelijkheid dan het scenario 'op orde' nu te volgen. Onze bijdrage groeit met circa 10% op grond van dit scenario, exclusief indexaties. Uitgangspunt van Stichtse Vecht is dat verdere stijging van onze gemeentelijke bijdrage hiertoe beperkt blijft. Tevens blijven wij aandringen op het streven naar maximale kostenreductie, voor zover dit mogelijk is binnen de wettelijke kaders, zolang de nullijn niet is bereikt en zolang het Rijk de negatieve effecten van de ravijnjaren onvoldoende blijft compenseren.

Wij hebben begrip voor de stijging van de gemeentelijke bijdrage aan de VRU vanwege loon- en prijsontwikkelingen, de noodzakelijke investeringen en de wijzigingen in wet- en regelgeving, echter vragen wij van alle gemeenschappelijke regelingen om zich rekenschap te blijven geven van de financiële positie van gemeenten.

Daarnaast verzoeken wij de VRU om de gemeenteraad tijdig te informeren over nieuwe ontwikkelingen en risico's. Dit stelt ons in staat om tijdig passende maatregelen te kunnen nemen en de (financiële) risico's te beperken. Het dossier 'huisvesting' vraagt om extra aandacht en zorgvuldigheid zodat gezamenlijk risico's beperkt kunnen worden en tot een toekomstbestendige oplossing gekomen kan worden. Ook vraagt voor ons het onderzoek naar waterongevallenbestrijding in relatie tot de financiële situatie om zorgvuldigheid, aangezien ook een besluit moet worden genomen over de invulling van de duikfunctie van het duikteam Maarssen. Wij blijven dan ook graag nauw betrokken bij deze onderwerpen.

Tot slot benadrukken wij graag het belang van de open en transparante samenwerking zoals die er tussen VRU en gemeenten is. Dit stelt ons onder meer in staat tijdig en adequaat te kunnen anticiperen op de financiële gevolgen van keuzes die voorliggen; belangrijk in een periode waarin de gemeentefinanciën onder druk staan. Wij blijven dan ook graag in gesprek om in een goede balans te kunnen blijven voldoen aan de belangrijke wettelijke taken waar de VRU zich elke dag voor inzet.

2.19 Utrecht

Per brief van 9 december 2025 heeft de secretaris van het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Utrecht (VRU) de Kadernota 2027 aan ons aangeboden met daarin de kaders voor de begroting van

2027 en de geactualiseerde begroting voor 2026. Ook heeft u de uitwerking van de toekomstscenario's ter zienswijze aangeboden. Daarbij zijn wij in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 9 maart 2026 een zienswijze bij u in te dienen. In deze brief is onze zienswijze verwoord.

Voor wij ingaan op de scenario's en de kadernota willen wij u laten weten zeer blij te zijn met het werk dat u doet voor de veiligheid van onze inwoners. De repressieve brandweerinzet, de preventieve inzet bij bouwprojecten en bij de vele evenementen in onze stad, de bestrijding van vijf opgeschaalde incidenten afgelopen jaar en het weerbaar maken van onze stad tegen langdurige stroomuitval vinden wij zeer belangrijk. En we weten dat op de achtergrond nog meer goed werk wordt verricht. Dank daarvoor. De recente explosie in onze binnenstad heeft opnieuw aangetoond hoe belangrijk onze samenwerking is.

Vorig jaar hebben we u in onze zienswijzen laten weten dat bezuinigen helaas noodzakelijk is. U heeft daarop uitgewerkt hoe u aan deze bezuinigingen kunt voldoen. Dat kan volgens u alleen door brandweerkazernes te sluiten. Daardoor zullen de opkomsttijden van de brandweer niet meer aan de norm kunnen voldoen. U vermoedde waarschijnlijk al dat wij dat niet willen. Het algemeen bestuur heeft wat ons betreft dan ook terecht die opties afgewezen. Het eerstvolgende scenario waarbij u in staat bent om de huidige taken te blijven uitvoeren is het op orde scenario. Hoewel dit scenario niet past in onze begroting voor het programma Veilige stad, zien wij ons genoodzaakt toch – onder ondergenoemde voorwaarden - met dit scenario in te stemmen. De veiligheid van onze inwoners mag niet in gevaar komen.

Ook met de kadernota 2027, waarin een extra bijdrage voor 2026 wordt gevraagd die eerder nog niet in beeld was, gaan wij node akkoord. Wij begrijpen dat de extra uitgaven voor 2026 onvermijdelijk, onoplosbaar en onuitstelbaar zijn.

Wij geven daarbij wel een aantal voorwaarden mee:

- Gemeente Utrecht committeert zich niet aan extra uitgaven boven op het toekomstscenario 'op orde'. Naast het toekomstscenario spelen ook andere vraagstukken waar budgettaire claims uit kunnen volgen, zoals de herstructurering van de huisvesting van de VRU en de indexeringssystematiek. Hiervoor verwachten wij allereerst oplossing binnen de eigen begroting en - indien aan de orde - duidelijke voorstellen die wij separaat kunnen wegen.
- We verwachten voor volgende jaren dat middelen die (jaarlijks) overblijven worden teruggestort naar gemeenten in plaats van dat er knelpunten mee opgevangen worden. We verwachten dat eventuele knelpunten met aparte voorstellen in de begroting van het volgende jaar worden ingediend, dit in tegenstelling tot het positieve rekeningresultaat van 2025 van 1,2 miljoen dat u benut om knelpunten in 2026 op te vangen.
- Om de uitgaven op het gebied van ICT- beter te kunnen beoordelen verwachten we een nadere inzichtelijke onderbouwing over de haalbaarheid, planning en risico-acceptatie inclusief een onderscheid in maatregelen welke technisch en/of juridisch strikt noodzakelijk zijn en de maatregelen die niet tot die categorie behoren. Het gaat hier immers om een fors aandeel van de knelpunten, namelijk ruim 2 miljoen in 2026. Deze bedragen nemen de komende jaren toe en we verwachten dit jaar een scherpe analyse én herziene voorstellen in de volgende kadernota 2028.

- De nieuwe indexeringssystematiek waar u aan werkt moet aansluiten bij de landelijke systematiek (gemeentefonds) en verrassingen voorkomen. De financiële implicaties hiervan zijn op dit moment nog niet te overzien. We verwachten dat dit traject in nauwe samenwerking met gemeenten wordt ingestoken en dat de financiële gevolgen tijdig bestuurlijk in beeld worden gebracht.
- Over 2 jaar willen we evalueren hoe het staat met het scenario op orde. Om na te gaan of aan bovengenoemde randvoorwaarden is voldaan en of dit leidt tot financiële bijsturing.

We zijn uiteraard bereid om nauw met u samen te werken om aan deze voorwaarden te kunnen voldoen. De bedrijfsvoering van gemeente Utrecht ten aanzien van de VRU zal hiertoe worden verstevigd. Samen met u willen we toe naar bestuurlijke besluitvorming waar vooraf al wordt gewerkt aan gedeelde beelden en draagvlak.

2.20 Utrechtse Heuvelrug

Op 9 december 2025 heeft u de raad van onze gemeente uitgenodigd zijn zienswijze te geven op de kadernota 2027 en de geactualiseerde begroting 2026 Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De raad heeft de stukken besproken in de vergadering van de raad op 26 februari 2026. In deze brief kunt u de zienswijze van onze raad lezen. Hierbij ook het verzoek vanuit onze raad om deze zienswijze mee te wegen bij uw besluitvorming hierover in de vergadering van het algemeen bestuur op 30 maart 2026.

Zienswijze kadernota VRU 2027
De gemeenteraad van de Utrechtse Heuvelrug heeft de begroting van de VRU voor de komende jaren en ook de daarin voorgelegde keuzes bekeken en zijn tevreden over de aangeleverde stukken. Wij zien dat uw organisatie heeft uitgewerkt wat onze raad u eerder heeft gevraagd en willen u daarvoor bedanken.

Toekomstscenario ‘op orde’ vs. ‘op koers’
Wij snappen dat het algemeen bestuur voor het scenario ‘op orde’ heeft gekozen. Bezuinigen op veiligheid is volgens ons anno 2026 geen optie (meer) bij de huidige maatschappelijke uitdagingen. ‘Op orde’ is, naar onze mening, het juiste niveau voor uw organisatie. Gezien de toenemende risico's in onze directe leefomgeving en de taken van de VRU daarin zouden wij ook willen verkennen wat het betekent als u het scenario ‘op koers' verkiest. Daarom stellen wij het op prijs als u een financiële uitwerking voor de bijdrage van het scenario ‘op koers’ aan ons kunt overleggen.

Aanvullend willen wij u graag wijzen op de zorg voor dieren in het algemeen (hobby-, huis- en landbouwdieren). Het is ons niet duidelijk of u bij uw taakstelling, met name op het gebied van capaciteit/slagkracht en specialisme, voldoende rekening met deze groep houdt als uw organisatie moet optreden bij rampen en/of crisis?

2.21 Veenendaal

In overeenstemming met de daarvoor geldende procedure is de raad van onze gemeente uitgenodigd zijn zienswijze kenbaar te maken op de Toekomstscenario's en Kadernota VRU 2027

van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De stukken zijn besproken in de vergadering van de raad op 26 februari 2026 In de eerste plaats willen wij onze waardering uitspreken. Waardering voor de inspanningen van de VRU om haar taken te blijven uitvoeren en voor de totstandkoming van de kadernota 2027 en de toekomstscenario's.

1. Zienswijze Kadernota VRU 2027 en geactualiseerde begroting VRU 2026
Veenendaal heeft kennisgenomen van de kadernota VRU 2027 en de geactualiseerde begroting VRU 2026. In de kadernota zijn op overzichtelijke en gestructureerde wijze het financiële kader, de belangrijkste financiële ontwikkelingen en effecten daarvan op de begroting weergegeven.
Wij constateren dat de VRU de effecten van de 10% korting op de BDuR heeft verwerkt zonder dat hiervoor de gemeentelijke bijdrage hoeft te worden verhoogd. Dit is positief en ook in lijn met onze eerdere zienswijze waarin wij hebben benadrukt dat de VRU actief blijft zoeken naar mogelijkheden om binnen de bestuurlijk vastgestelde kaders de gemeentelijke bijdrage voor de resterende beleidsperiode zoveel mogelijk te beperken. Dat financiële effecten in relatie tot de keuze van het toekomstscenario "op orde" van invloed zijn op de begroting vanaf 2026, zien wij als een logisch gevolg. Verder willen wij nogmaals benadrukken dat de uitvoering van een werkbare afstemming tussen de prijsaanpassingssystematiek van de VRU en de indexeringssystematiek van gemeenten voor ons belangrijk is.

2. Zienswijze Toekomstscenario's
Wij zijn als raad door u tijdens verschillende raadsbijeenkomsten en ook via het webinar goed geïnformeerd over de ontwikkelingen in relatie tot de toekomstscenario's. Wij constateren dat dit traject ambtelijk en bestuurlijk grondig en zorgvuldig is doorlopen en bovenal dat dit geen eenvoudige opgave is geweest in de wetenschap dat gemeenten en ook de VRU geconfronteerd worden met een verminderde financiële draagkracht.
Dat uw bestuur unaniem heeft gekozen voor het scenario "op orde" is veelzeggend. Wij onderstrepen het belang van een Veiligheidsregio welke is toegerust op de uitvoering van de wettelijke taken en in staat is te anticiperen op de nieuwe en complexe ontwikkelingen van deze tijd in een snel veranderende wereld. De passage in uw brief dat de ingewikkelde keuzes leiden tot de gevraagde extra middelen onvermijdbaar, onoplosbaar en onuitstelbaar zijn kan daarom niet genegeerd worden.
De toenemende risico's en bevolkingsgroei zien wij ook terug in Veenendaal. De inzet van de VRU tijdens twee recente zeer grote branden in onze gemeente hebben aangetoond dat een krachtige en goed toegeruste veiligheidsregio van groot belang is. Wij zijn het eens met de onderbouwing voor de keuze van het scenario 'op orde' en de gevolgen daarvan in aanloop naar 2030.

3. Voorgenomen afbouw compensatiemechanisme en gevolgen voor Veenendaal
Wij hebben geconstateerd dat in de kadernota VRU 2027 geadviseerd wordt het sinds 2015 ingevoerde compensatiemechanisme gefaseerd af te bouwen, mede op advies van een financieel adviesbureau en de bestuurlijke adviescommissie bedrijfsvoering en financiën.
Veenendaal is de gemeente die voor het hoogste bedrag gecompenseerd wordt van de vier genoemde gemeenten. Voor ons betekent een eventuele afbouwregeling een nieuwe financiële belasting boven op de extra middelen in relatie tot de toekomstscenario's in aanloop naar 2030.
Het bestuurlijk gesprek over de wijze waarop een eventuele afbouw van het compensatiemechanisme moet plaatsvinden start begin 2026. Wij willen goed en tijdig

geïnformeerd worden over het voorgenomen traject en het besluitvormingsproces over dit onderwerp.

4. Blijven streven naar duurzaamheid
Wij begrijpen dat het op dit moment, gelet op de financiële kaders, niet mogelijk is om de eerder beoogde duurzaamheidsmaatregelen op te nemen. Tegelijkertijd benadrukt Veenendaal het belang van duurzaamheid als onderdeel van klimaatadaptatie en maatschappelijke weerbaarheid. Wij verzoeken u om, binnen de financiële en beleidsmatige kaders, actief te blijven verkennen welke mogelijkheden zich gedurende de looptijd van de kadernota voordoen om alsnog stappen te zetten op het gebied van duurzaamheid, en deze waar mogelijk te benutten.

2.22 Vijfheerenlanden

Namens de gemeenteraad van Vijfheerenlanden willen wij u hartelijk danken voor de inzet en het werk dat u verricht om onze regio veilig te houden. De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) vervult een cruciale rol bij crisisbeheersing, brandweerzorg en het waarborgen van de veiligheid van onze inwoners. Wij waarderen de transparantie en de mogelijkheid om mee te denken over de kadernota en de begroting. Na zorgvuldige bestudering van de kadernota 2027 en de geactualiseerde begroting 2026 willen wij de volgende aandachtspunten onder uw aandacht brengen.

1. Historische context en compensatieregeling IGPP
Per 1 januari 2019 zijn de gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik samengevoegd tot de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden. De gemeente Vianen was al onderdeel van de VRU; Leerdam en Zederik behoorden tot en met 2018 tot de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (ZHZ). Met de gemeentelijke herindeling is Vijfheerenlanden per 1 januari 2019 onderdeel geworden van de provincie Utrecht en daarmee in de plaats getreden van Vianen als deelnemer in de gemeenschappelijke regeling van de VRU. Bij deze indeplaatstreding is vastgesteld dat het saldo van de structurele kosten en opbrengsten die samenhangen met de uitbreiding van het verzorgingsgebied hoger is dan de toename van de bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket (GBTP) op basis van het hogere aandeel in de ijkpuntscores. Dit structurele nadeel is vastgesteld op € 140.000 per jaar. Het algemeen bestuur van de VRU heeft op 20 september 2018 het standpunt ingenomen dat de andere deelnemende gemeenten van de VRU geen financieel nadeel mogen ondervinden van deze uitbreiding. Om dit te realiseren is met de gemeente Vijfheerenlanden overeengekomen dat via het individueel gemeentelijk pluspakket (IGPP) een vergoeding van € 140.000 per jaar wordt betaald ter compensatie van het structurele nadeel. Deze vergoeding wordt niet geïndexeerd. De gemeenteraad van Vijfheerenlanden vraagt met klem om aanpassing van deze regeling. Wij stellen voor dat de kosten die samenhangen met deze compensatie worden meegenomen in het GBTP en dat de taakuitvoering met betrekking tot dit onderdeel binnen het IGPP wordt beëindigd. De reden hiervoor is dat de gemeente Vijfheerenlanden inmiddels meerdere jaren volledig deel uitmaakt van de VRU, waardoor een aparte compensatieregeling niet langer op zijn plaats is. Een integratie van deze kosten in het GBTP sluit beter aan bij de huidige situatie en bevordert transparantie en eenvoud in de financiële afhandeling.

2. Financiële gevolgen voor de gemeente en beheersbaarheid
Wij begrijpen dat de gemeentelijke bijdrage aan de VRU stijgt door loon- en prijsontwikkelingen, noodzakelijke investeringen en wijzigingen in de wet- en regelgeving. Deze stijging heeft gevolgen voor onze gemeentelijke begroting en uiteindelijk voor onze inwoners. Wij vragen de VRU om rekening te houden met de financiële positie van gemeenten en om kosten zoveel mogelijk gespreid en transparant te laten zijn. Het is van belang dat de stijgende kosten niet onverwacht en plotseling op gemeenten afkomen, maar dat zij goed voorspelbaar en beheersbaar blijven.

3. Aandacht voor temporiseringen van besluiten met financiële impact
Besluiten binnen de VRU die financiële gevolgen hebben voor onze gemeente vragen om een zorgvuldige timing en planning. Wij vragen daarom nadrukkelijk dat de VRU aandacht besteedt aan de temporisering van deze besluiten. Dit betekent dat belangrijke financiële beslissingen tijdig en duidelijk worden aangekondigd, zodat onze gemeente de tijd en ruimte krijgt om deze in de eigen begroting te verwerken. Een goede afstemming hierover voorkomt onverwachte financiële druk en versterkt de samenwerking tussen VRU en gemeenten. Wij verzoeken u om hierover duidelijke afspraken te maken en hierover ook tijdens de bestuursvergaderingen en in uw communicatie de gemeenteraad tijdig en volledig te informeren.

4. Investeringen in digitale veiligheid en personele paraatheid
De extra investeringen die de VRU wil doen in digitale veiligheid, IT-continuïteit en in het borgen van de paraatheid van het personeel zijn van groot belang. In een tijd waarin digitale dreigingen toenemen en maatschappelijke veiligheid onder druk staat, ondersteunen wij deze maatregelen van harte. Dit is noodzakelijk om de veiligheid en continuïteit van onze regio te garanderen en de VRU toekomstbestendig te maken.

5. Toekomstscenario “op orde”
Wij waarderen het toekomstscenario “op orde” dat rekening houdt met veranderingen zoals klimaatverandering, geopolitieke ontwikkelingen en maatschappelijke onrust. Het is belangrijk dat dit scenario realistisch en haalbaar is, met een duidelijke financiële onderbouwing. Wij vragen het bestuur om helder en regelmatig te communiceren over de voortgang en de financiële gevolgen van dit scenario voor onze gemeente, zodat wij hier goed op kunnen anticiperen.

6. Risico’s en onzekerheden
De kadernota benoemt verschillende risico’s, zoals de mogelijke gevolgen van Europese wetgeving op vrijwilligers, de PFAS-problematiek en de invoering van nieuwe wetten zoals de Omgevingswet. Wij vragen de VRU om deze risico’s actief te monitoren en de gemeenteraad tijdig te informeren over nieuwe ontwikkelingen en mogelijke financiële gevolgen. Dit geeft ons de mogelijkheid om samen met de VRU passende maatregelen te nemen en risico’s zoveel mogelijk te beperken.

7. Huisvesting VRU
Wij merken op dat er nog geen definitieve keuze is gemaakt over het toekomstige huisvestingsmodel van de VRU. Dit zorgt voor onzekerheid over de continuïteit, kwaliteit en betaalbaarheid van huisvesting. Wij vragen het bestuur om in 2026 zo spoedig mogelijk duidelijkheid te geven over de huisvestingsplannen. Daarmee kunnen wij gezamenlijk risico’s beperken en zorgen voor een toekomstbestendige en betaalbare huisvestingsstructuur.

Tot slot
De gemeenteraad hecht grote waarde aan een goede, open en transparante samenwerking met de VRU. Wij vertrouwen erop dat onze zienswijze wordt meegenomen in de verdere besluitvorming. Wij blijven graag in gesprek om samen te werken aan een veilige en veerkrachtige leefomgeving voor onze inwoners.

2.23 Wijk bij Duurstede

U heeft de gemeenteraad op 9 december 2025 namens de Veiligheidsregio Utrecht de kadernota VRU 2027 en de toekomstscenario's toegestuurd. Daarmee heeft u de gemeenteraad in staat gesteld om vroegtijdig kennis te nemen van de financiële effecten van de kadernota. Na zorgvuldige bestudering van de kadernota 2027 en de geactualiseerde begroting 2026 willen wij de volgende aandachtspunten aan u kenbaar maken.

1. Financiële gevolgen voor de gemeente
De stijging van de gemeentelijke bijdrage aan de VRU wordt voornamelijk veroorzaakt door loon- en prijsontwikkelingen, noodzakelijke investeringen en wijzigingen in wet- en regelgeving. Daardoor worden wij als gemeente geconfronteerd met onvermijdelijke kostenstijgingen. Deze stijging heeft gevolgen voor onze gemeentebegroting en uiteindelijk voor onze inwoners. Wij vragen de VRU om de kosten beheersbaar en goed voorspelbaar te houden en daarmee ook rekening te houden met de financiële positie van gemeenten.

We willen onze waardering uitspreken dat we zorgvuldig en intensief zijn meegenomen in het proces. Graag gaan we op dezelfde wijze in de toekomst met u verder. Wij willen wel uw aandacht vragen om besluiten die financiële impact hebben voor onze gemeente zorgvuldig te plannen. Om die reden vragen wij de VRU om besluiten met financiële impact te temporiseren. Dit betekent concreet dat deze besluiten tijdig en transparant worden aangekondigd, zodat onze gemeente de tijd en ruimte krijgt om deze financiële gevolgen, waar mogelijk, in de eigen begroting te verwerken. Onze gemeente stemt in met de verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

2. Investeringen in digitale veiligheid en personele paraatheid
In een tijd waarin de digitale dreigingen toenemen en maatschappelijke veiligheid onder druk staat, ondersteunen wij de investeringen in digitale veiligheid. De extra investeringen die de VRU wil doen in digitale veiligheid, IT-continuïteit en het borgen van de paraatheid van het personeel zijn van groot belang om de veiligheid en continuïteit te garanderen en de toekomstbestendigheid van de VRU te waarborgen.

3. Toekomstscenario ‘op orde’
Het algemeen bestuur heeft op 1 december 2025 unaniem besloten om in te zetten op het 'op orde' scenario, dat voorziet in de benodigde middelen om de huidige taken te kunnen blijven uitvoeren en bijdraagt aan het behoud van een robuuste veiligheidsregio. Wij realiseren ons dat de VRU zonder aanvullende financiële middelen niet langer kan voldoen aan haar wettelijke taakuitvoering en de geldende opkomsttijden. Dit zou directe consequenties hebben voor onze gemeente en voor de veiligheid van onze inwoners en ons brandweerpersoneel. Wij begrijpen dat de gevraagde middelen, zoals door u onderbouwd, onvermijdbaar zijn.

Wij onderschrijven uw toelichting dat de taken van de VRU de afgelopen járen in omvang en complexiteit zijn toegenomen. Nieuwe risico's, ontwikkelingen zoals klimaatverandering en geopolitieke spanningen, en toenemende wettelijke verplichtingen maken dat de opgaven waarvoor de VRU staat zwaarder zijn geworden en om aanvullende middelen vragen. Wij waarderen dat u hierbij een zorgvuldige afweging heeft gemaakt en heeft gekeken naar de noodzaak en kosteneffectiviteit van de gevraagde middelen. Wij verzoeken het bestuur om de voortgang en de financiële gevolgen helder, transparant en regelmatig te communiceren, zodat wij hier als gemeente tijdig op kunnen anticiperen.

4. Risico's en onzekerheden
In het hoofdstuk met risico's worden een aantal risico's benoemd, waarvan de grootste de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb), personele risico's en het milieurisico met betrekking tot PFAS. Wij willen de VRU verzoeken om de kans en impact van de risico's te blijven monitoren en de gemeenteraad tijdig te informeren bij nieuwe ontwikkelingen en de daarbij behorende financiële gevolgen. Als gemeente geeft dit ons de gelegenheid om te kunnen anticiperen op de ontwikkelingen en de risico's zoveel mogelijk te beperken.

5. Visie op huisvesting VRU
Op dit moment is er geen definitieve keuze gemaakt over het toekomstige huisvestingsmodel van de VRU. Wij vragen het bestuur om in 2026 zo spoedig mogelijk duidelijkheid te geven over de huisvestingsplannen, aangezien de verschillende scenario's die voorliggen financiële gevolgen hebben. Daarmee kunnen we er gezamenlijk voor zorgen dat er een toekomstbestendige en betaalbare huisvesting voor onze brandweerkazernes is.

De gemeenteraad van de gemeente Wijk bij Duurstede stemt in met de voorgestelde verhoogde gemeentelijke bijdrage kadernota 2027.

Wij willen u danken voor de inspanningen om te komen tot een duidelijke kadernota. Wij vertrouwen erop dat onze zienswijze wordt meegenomen in verdere besluitvorming. Uiteraard blijven we graag in gesprek om samen te werken aan een veilige en veerkrachtige leefomgeving voor onze inwoners.

2.24 Woerden

Allereerst willen wij de VRU, met in het bijzonder de vele vrijwilligers, bedanken voor de onvermoeibare inzet in onze gemeente. Ook waarderen wij de inzet bij het intensieve besluitvormingsproces, waarbij de raden geïnformeerd zijn over de ingewikkelde keuzes die gemaakt moeten worden.

De gemeenteraad kan instemmen met het financieel kader 2027. Om de wettelijke taakuitvoering van de veiligheidsregio te kunnen blijven waarborgen, en de sluiting van kazernes te voorkomen, onderschrijven wij daarnaast de maatregelen om gefaseerd op orde te komen. Wij ondersteunen ook het besluit van het algemeen bestuur om onderzoek te doen naar de huidige financieringssystematiek van de VRU. Dit met als doel om structureel op een voorspelbare manier te voorzien in toekomstige capaciteitsvragen.

2.25 Woudenberg

Op 9 december jl. hebben wij uw brief ontvangen betreffende het toekomstscenario ‘op orde’ en de kadernota VRU 2027, waarin de mogelijkheid wordt geboden om zienswijzen kenbaar te maken. In de raadsvergadering van 26 februari 2026 heeft de raad besloten tot het geven van de volgende zienswijze:
De gemeenteraad steunt, ondanks de financiële krapte, het toekomstscenario ‘op orde’ en accepteert de benodigde investeringen om knelpunten op te lossen. De raad waardeert de inspanningen van de VRU om de kosten te faseren.

De raad is van mening dat de brandweerposten in de samenleving een belangrijke rol vervullen, niet alleen voor brandweerzorg, maar ook voor de veerkracht van de samenleving. Dit is daarom niet het moment is om het aantal brandweerposten in de regio te verminderen. Daarmee vallen de scenario’s ‘nullijn’ en ‘-3%’ af. Gezien de financiële situatie van gemeenten acht de raad de scenario’s ‘op koers’ en ‘op kop’ niet realistisch en onbegaanbaar.

Bij het op orde brengen van de VRU wil de raad het belang benadrukken van een snelle en voortvarende aanpak van digitale veiligheid, gezien de resultaten van de audit naar cyberveiligheid bij de VRU.

Een waarschuwing is echter ook op zijn plaats: de kosten voor het ‘op orde’ scenario komen bovenop de loon- en prijsontwikkelingen in de kadernota VRU 2027. Het Gemeentefonds groeit wel mee met de loon- en prijsontwikkelingen, maar niet met de extra kosten voor dit scenario. Deze middelen moeten dus binnen de gemeente worden vrijgemaakt, ten koste van andere doelen en wettelijke taken in de gemeente. Dit laat de komende jaren weinig ruimte meer voor andere ontwikkelingen in de VRU-financiën.

Woudenberg beschikt over een actieve brandweerpost met een sterke bezetting van betrokken vrijwilligers, die de raad nadrukkelijk wil behouden en ondersteunen. In het scenario ‘op orde’ valt de tweede tankautospuit onder het maatwerkregime, waarover nog nadere afspraken moeten worden gemaakt tussen de VRU en de gemeente. Gezien het grote belang van de vrijwilligers voor de lokale én regionale slagkracht gaan wij graag met u in gesprek om een tweede operationeel inzetbaar collectief voertuig in Woudenberg beschikbaar te houden.

2.26 Zeist

In uw brief van 9 december 2025 verzoekt de VRU de deelnemende gemeenten om hun zienswijze op de kaders begroting 2027 VRU, de geactualiseerde begroting 2026 en de toekomstscenario’s uiterlijk 3 maart 2026 kenbaar te maken aan de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De gemeente Zeist heeft kennis genomen van de kadernota en spreekt graag haar dank uit voor de helderheid ervan.

De gemeente Zeist stelt vast dat de stijging van de kosten van het gemeentelijk basispakket en het individueel gemeentelijk pluspakket nagenoeg geheel het gevolg zijn van externe factoren, zoals de prijs- en loonontwikkeling en de ontwikkeling van de BDUR-gelden. Deze ontwikkelingen liggen buiten de invloedssfeer van de VRU. Als het gaat om de toekomstscenario’s en de keuze voor het scenario ‘Op Orde! ziet Zeist de uitdagingen waarvoor de VRU staat. Wij beseffen ons dat het gezien

de uitbreiding van taken van de VRU nodig is om de bijdrage aan de VRU te verhogen. Zonder deze verhoging is het voor de VRU niet mogelijk de belangrijke rol die zij speelt bij crisis en rampen op een voldoende niveau te kunnen vervullen en daarmee haar zo belangrijke bijdrage te leveren aan de veiligheid, ook in Zeist.

Gezien het voorgaande geven de kaders begroting 2027, de geactualiseerde begroting 2026 en de toekomstscenario's dan ook aanleiding tot een ondersteunende en instemmende zienswijze vanuit de gemeente Zeist.

Colofon

Dit is een uitgave van
Veiligheidsregio Utrecht

9 april 2026

Veiligheidsregio Utrecht

vru.nl